

Metodické listy k pohádce „O nezbedných kůzlátkách“

Metodické listy obsahují základní metodické pokyny pro učitelku/učitele a popis aktivit, her pro děti, které jim napomohou pochopit a ukotvit klíčová témata/vzdělávací cíle dané pohádky. Učitel/ka sestavuje z těchto aktivit výukovou lekci/lekce a sám/sama si vybírá aktivity do lekce/lekci dle časových možností třídy (skupiny) a dle úrovně vyspělosti dětí. Lekce tedy může obsahovat jednu i více aktivit. Lekci/lekce je možné uspořádat v rámci jednoho dne, týdne či delšího období.

Kniha *Kyberpohádek* obsahuje i *Slovníček pojmů*, který slouží pedagogům k lepšímu pochopení výrazů, jež se v příbězích nacházejí.

Na webových stránkách www.kyberpohadky.cz je k dispozici i [audio verze](#) pohádek. Dále jsou zde k dispozici obrázky z knížky ve formě pracovních listů, které mohou učitelkám/učitelům posloužit jako doprovodný obrazový materiál do jednotlivých lekcí (např. při poslechu pohádky) či jako nadstavbová aktivita k určování chronologického děje pohádky.

Doporučený věk: 5 - 7 let

Časová dotace lekce: odvíjí se od učitelkou/učitelem do lekce začleněných aktivit (viz níže), u kterých je v minutách uvedena přibližná délka trvání.

Klíčová témata (pojmy z kybernetické bezpečnosti použité v této pohádce):

- ochrana osobních údajů (sdílení obsahu; sdílení osobních údajů; způsoby a možnosti dohledání osobních údajů),
- zabezpečení přístupu heslem alias klíčem (autentizace).

Vzdělávací cíle:

- dítě rozliší **fotografie, které je či není vhodné sdílet** na internetu,
- dítě umí popsat, **k čemu slouží heslo** (klíč),
- dítě dokáže na příkladu **rozpoznat silné a slabé heslo** (klíč).

Ukotvení v RVP PV:

Realizace modelové lekce přispívá zejména k naplnění těchto dílčích vzdělávacích cílů RVP PV:

5. 4 Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného socio-kulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

5. 5 Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Zdroj:

[Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání \(RVP PV\) – edu.cz](#)

Pravidla realizace:

Připomeňte si s dětmi již zažitá pravidla (mluví jen jeden...), která budou v průběhu realizace aktivit dodržovat. Během lekce na ně můžete upozorňovat smluveným zvukovým znamením, piktogramy či jinými signály dle vašich zvyklostí.

Motivace:

Dětem stručně popište, co se dnes (popřípadě v tomto týdnu, pokud plánujete aktivity rozložit do několika lekcí) bude dít. Nejprve si můžete začít povídat o tom, jaké pohádky děti znají. Následně je seznámte s tím, že si přečtete pohádku „O nezbedných kůzlátkách“ v podání, jaké ještě neslyšely.

Vzhledem k tomu, že některé děti originální verzi pohádky neznají, doporučujeme, abyste se s ní nejprve seznámili.

Evokace:

Zjistěte, co již děti o tématu zabezpečení vědí. Povídejte si s nimi, jaké druhy zabezpečení ve svém okolí znají či jak si chrání svoje věci (může jít o klíč od domu/bytu, klíč ke skříňce v šatně školky/školy, heslo k mobilnímu telefonu atd.).

Můžete klást otázky:

Jak si chráníme svoje věci?

(klíčem, heslem...)

Jaké věci si nejčastěji chráníme/zamykáme?

(zápisníky, kolo, kufr, trezor, byt, dům, mobilní telefon, tablet...)

Proč si vlastně věci chráníme/zamykáme?

(před zloději a dalšími neoprávněnými osobami)

Povídejte si s dětmi o tom, že zabezpečení klíčem není nic neobvyklého a že byt či dům zamykáme automaticky, když odcházíme ven. Někdo místo klíče používá číselný kód či heslo (vstupní dveře od bytového domu, branky atd.). Heslo je tedy obdoba klíče. Heslem můžeme zabezpečit i svůj mobilní telefon či tablet, abychom chránili svá data (kontakty, fotografie, zprávy a další osobní věci). Klíče k zámkům mohou být různé, může to být klíč jednoduchý či dozický. Hesla jsou podobně jednoduchá nebo složitá, nazýváme je silná nebo slabá hesla. Jednoduchý klíč se dá snadno napodobit, stejně tak je to s jednoduchým heslem, které se dá lehce uhodnout.

Doporučení na realizaci:

Nejprve dětem přečtete celou pohádku (můžete pustit její audio verzi).. Zdůrazněte jim, na co se mají během čtení soustředit a čeho si mají všimnout, zejména jak měla koza Róza zamknutý domeček, jak moc bylo heslo (klíč) silné, a jak vlk poznal, kam má jít.

Poté si prostřednictvím doporučených aktivit (viz dále) připomeňte jednotlivé části pohádky, čímž u dětí ověříte, zda porozuměly vybraným pojmům, které v pohádce zazněly a umějí je v praxi použít. Pokud je mezi jednotlivými aktivitami určitý časový rozestup (v rádech hodin či dnů, protože je začleníte do různých lekcí), začněte vždy novou aktivitu připomenutím toho, co se v pohádce událo, případně se zeptejte dětí, co si pamatují z předešlých aktivit.

Závěrečná reflexe:

Na závěr každé lekce si s dětmi povídejte o tom, co nového se naučily, co se jim na aktivitách v této lekci líbilo a proč.

Návrhy otázek:

Které aktivity vás nejvíce zaujaly?***Co jste se dozvěděli nového?******Co vás překvapilo?******Je něco, na co byste se rádi zeptali?******Je něco, co chcete říct svým kamarádům?***

Dále se můžete děti ptát na rozdíly mezi modifikovanou verzí pohádky a její originální verzí.

Případná rizika spojená s realizací:

- **Nejsem informatik a mám obavu, zda zvládnou témata vysvětlit.** Ačkoliv se pohádky věnují informatickým tématům, zvládnete je interpretovat i se základními uživatelskými znalostmi a dovednostmi. Všechny informatické pojmy jsou srozumitelnou formou vysvětleny ve *Slovníčku pojmů*, který najdete v knize *Kyberpohádky*. Spolehnout se můžete také na podrobný popis jednotlivých aktivit, který najdete u každé aktivity v části *Instrukce a realizace*.
- **Děti nerozumí informatickým pojmům.** Přestože kniha obsahuje řadu pojmů, kterým děti nemusí rozumět, primárním cílem pohádky a následných aktivit je osvojení správných návyků při používání digitálních technologií. K vysvětlení pojmů můžete využít *Slovníček pojmů*, který najdete v knize *Kyberpohádky*, případně nechte děti, aby se pokusily o vysvětlení pojmu samy a pouze ujasněte nepřesnosti. Není však nutné vysvětlit všechny pojmy přesně a dokonale.

Všechny termíny, které jsou v pohádkách obsaženy, jsou vhodně zvolené s ohledem na znalosti a schopnosti dětí předškolního věku.

- **Aktivita je pro děti příliš složitá.** Metodika je záměrně sestavena z několika aktivit (modulů), přičemž necháváme na pedagogovi, aby zhodnotil vhodnost každé z aktivit s ohledem na věk a schopnosti dětí. Drobné rozdíly ve znalostech dětí jsou přirozené a pomáhají ke vzájemnému učení. Pro usnadnění orientace jsme v úvodu všech aktivit umístili parametr obtížnosti (nízká, střední, vysoká).
- **Děti nepoužívají mobil, počítač ani internet. Toto téma se jich vůbec netýká.** Drtivá většina dětí se s digitálními technologiemi setkala prostřednictvím starších sourozenců, rodičů nebo kamarádů. To, že děti samy aktivně nevlastní nebo nepoužívají mobil, neznamená, že se nemohou s kyberhrozbami setkat. Navíc se velmi brzy začnou v kyberprostoru samy pohybovat a je proto důležité, je na to vhodně připravit už nyní.
- **Dítě sdílí své osobní zkušenosti.** Sdílení osobních zkušeností napomáhá vzájemnému učení. Sdílení však musí být pro dítě bezpečné. V případě, že chce dítě sdílet svou negativní zkušenost, která je pro dítě citlivá, nabídněte mu, aby si o ní nejprve promluvil s vámi.

Poznámky a doporučení:

V rámci diskuzí mnohdy dochází k tomu, že si děti skáčou do řeči. Doporučujeme průběžně upozorňovat na pravidla, která jste si vymezili na začátku. Vhodné je přistoupit k osvědčené „tíšící metodě“, již pedagog s dětmi běžně používá (zvoneček, zatleskání, ruka nahoře atd.), případně můžete využít plyšovou hračku – bobříka mluvení. Mluví pouze ten, kdo má bobříka mluvení v ruce.

Aktivita „Zlatá brána“

Obtížnost: nízká *

Pomůcky: žádné

Instrukce a realizace:

Tato pohybová aktivita je u dětí velmi oblíbená a zároveň na ní můžete předvést, že brány a branky mívají klíč, abychom je mohli zamykat a chránit tak svůj majetek před zloději.

Dvě děti utvoří zlatou bránu. Navzájem si pošeptají své vymyšlené heslo. Může jít o jakékoli slovo. Můžete jim dát za úkol, ať si vymyslí slova z určité skupiny, např. ovoce, zelenina, zvířata, barvy atd. Poté se děti chytanou za ruce a společně říkají: „Zlatá brána otevřena, zlatým klíčem odemčena, kdo do ní vejde, tomu hlava sejde, ať je to ten nebo ten, praštíme ho koštětem.“ Ostatní se chytí za ruce, vytvoří hada a procházejí zlatou bránou. Jakmile zazní poslední slovo „koš-tě-tem“, brána se uzavře. Tedy hráči, kteří tvoří bránu, dají ruce dolů a uvězní zrovna procházejícího hráče. Pak se ho zeptají, co si vybere, jestli heslo 1 nebo heslo 2 (např. pes a kočka). Když si uvězněné dítě vybere psa, stoupne si před hráče, který byl pes a tvoří s ním jednu stranu brány. Pak si zase hráči, kteří tvoří bránu, vyberou, co každý hráč bude (např. jablko a hruška) a zase společně odříkávají větu: „Zlatá brána otevřena, zlatým klíčem odemčena, kdo do ní vejde, tomu hlava sejde, ať je to ten nebo ten, praštíme ho koštětem.“ Had se postupně zkracuje. Hra končí, když zůstanou pouze dva hráči, kteří pak vytvoří novou zlatou bránu.

Aktivita „Silné heslo“

Obtížnost: střední **

Pomůcky:

- čtvrtka se 4 okénky (obdrží každé dítě)
- příloha 2 - kartičky s ovocem
- pastelky

Instrukce a realizace:

Zkuste s dětmi aktivitu, na které si procvičí pravidla pro tvorbu silného hesla. Nejprve rozstříhejte dle přerušovaných čar jednotlivé sady s dvanácti kartičkami různých druhů ovoce (příloha 2). Dále si pro každé dítě připravte čtvrtku se čtyřmi prázdnými okénky.

Připomeňte si společně s dětmi příběh.

Dnes jsme si říkali pohádku o nezbedných kůzlátkách, které málem sežral vlk. Jak je možné, že se k nim vlk dostal? Neměli snad zamčenou branku do zahrádky nebo dům? Jaký kód by si měla maminka Róza příště nastavit? Dokázali byste z obrázků poskládat takový kód, který by vlk Vlášek neuhádnul?

Rozdělte děti do skupin a rozdejte jim vždy jednu sadu rozstříhaných kartiček s ovocem. Nechte děti postupně sestavit několik čtyřmístných kódů, aby byla dodržena pravidla pro tvorbu bezpečného kódu. Děti mohou různě kombinovat jednotlivé obrázky, avšak žádné symboly by se jim neměly opakovat (ani dva z nich) a neměly by se zvětšovat jako obrázek banánu.

Příklad bezpečného kódu:

Rozšíření aktivity:

Rozdejte dětem čtvrtky se čtyřmi předkreslenými okénky, kam budou mít za úkol samy nakreslit symboly či zvířátka, aby sestavily bezpečné heslo. Již je jedno, zda použijí zvířátka z pohádky či jiná. Mohou znázornit i objekty typu domeček, hvězdička, srdíčko atd.

Aktivita „Silný a slabý číselný kód“

Obtížnost: vysoká ***

Pomůcky:

- papírové kartičky s číselnými kódy
- příloha 1 - palec nahoru, palec dolů (okopírujte všem dětem)
- špejle, lepenka

Instrukce a realizace:

Připomeňte si s dětmi stať z pohádky, kde se hovoří o kódech...

Děti, v pohádce jsme si přečetli, že vlk Vlášek stál u brány a snažil se uhádnout kód, aby se brána otevřela.

Vzpomene si někdo, jestli se mu to podařilo? Správná odpověď: **ano**.

Trvalo mu to dlouho nebo se mu to naopak podařilo rychle? Správná odpověď: **rychle**.

A vzpomněl by si někdo, proč se mu to podařilo rychle?

Pokud si děti nemohou vzpomenout, znovu přečtěte úryvek z pohádky „Vlk byl nejdřív překvapený, ... Vlášek byl na zahradě a pokračoval dál k domu.“

Pokud některé děti ví, pouze srozumitelně zopakujte pro ostatní, že to bylo proto, že na bráně byl nastavený příliš slabý (jednoduchý) kód.

Poté pokračujte následující aktivitou. Rozdejte dětem karty „palec nahoru“ a „palec dolů“ (příloha 1) a nechte je vystříhat obě kolečka. Jedno z nich si vybarví zeleně a to druhé červeně. Následně jim ukazujte karty s kódy, které si dopředu připravíte a nechte je hádat, zda se jedná o silný či slabý kód. Děti budou zvedat nad hlavu zelené či červené kolečko. Kolečka si mohou přilepit na špejli.

Příklady silných číselných kódů:

1-6-3-2

2-1-6-4

číselné kombinace, které neobsahují postupku

Příklady slabých číselných kódů:

1-1-1-1 (již zkusil vlk v pohádce)

1-2-3-4 (číselný kód z pohádky)

4-3-2-1

Místo čísel můžete dětem připravit „kvíz“ ve formě geometrických či jiných tvarů (kolečka, trojúhelníky, čtverce, srdíčka, atd.) nebo ve formě barevných koleček (červené, modré, zelené, žluté).

Případná rizika spojená s realizací:

Tato aktivita patří mezi náročnější, jelikož děti pracují s čísly a určují vztahy mezi nimi (sestupnost, vzestupnost, porovnávání).

Poznámky a doporučení pro realizaci:

Pro realizaci této aktivity doporučujeme nejprve s dětmi zopakovat číslice.

Aktivita „Fotografie na internetu“

Obtížnost: nízká *

Pomůcky:

- papíry, pastelky
- příloha 4 - obrázky z internetu
- 3 předkreslená kolečka v barvách semaforu

Instrukce a realizace:

Nejprve dětem pokládejte otázky:

Jak se vlastně vlk o kůzlátkách dozvěděl?

Kůzlátka toho o sobě hodně prozradila na internetu (na sociálních sítích).

Víte, co je to internet?

Internet je veřejné místo stejně jako ulice, park, náměstí, obchodní centrum. Vcházíme na něj prostřednictvím tabletů, mobilních telefonů, počítačů, ale i dalších zařízení. Na internetu se nachází mnoho zajímavých informací, obrázků, videí. Prostřednictvím internetu si můžeme i telefonovat a posílat fotografie s kamarády.

Děti mohou samy jmenovat, co si myslí, že se nachází na internetu a čím je užitečný. Můžou zapřemýšlet, co bychom bez internetu nevěděli nebo co by se nám bez něj špatně zjišťovalo či uskutečňovalo (počasí v jiné zemi, videohovor s příbuznými atd.).

Zdůrazněte dětem, že internet je veřejné místo a když na něj vložíme fotografii, může si ji prohlédnout každý, kdo se právě na internetu nachází. Představme si to tak, jako kdybychom šli po ulici a tuto fotku ukázali úplně všem cizím lidem, kteří jdou okolo.

Tvůrčí část: Rozdejte dětem papíry a pastelky. Vyzvěte je, ať nakreslí obrázek fotografie, jakou by vložily na internet nebo jakou by poslaly kamarádovi. Až budou všichni hotovi, můžete si na koberec sestavit svoji internetovou síť prostřednictvím provázku (vždy jeden provázek do dvojice, které se budou proměňovat) a nakreslené fotografie (děrovačkou udělejte do každého obrázku díрку) si prostřednictvím „sítě“ navzájem posílat.

Následně dětem ukažte vytištěné obrázky (příloha 4) a nechte je určit, jaké fotky by ony samy umístily na internet a jaké ne. Ptejte se jich, proč zvolily právě takovou odpověď.

Argumenty k jednotlivým fotografiím:

Rodinný dům - fotku domu je lepší nesdílet, obzvláště, pokud je vidět název ulice a číslo domu

Rodina na dovolené - neměli bychom sdílet fotky z dovolené ve chvíli, kdy na ní jsme, raději až poté, co se vrátíme domů

Chlapec na nočníku - jedná se o intimní fotografii, která na internet nepatří

Interiér bytu/domu - není vhodné sdílet na internetu fotku, kde je vidět vybavení bytu, abychom nenalákali zloděje

Pes v posteli - fotku můžeme klidně sdílet na internetu nebo poslat kamarádovi, náš domácí mazlíček nám svolení dávat nemusí

Chlapec na pláži - fotku v plavkách je někdy lepší nechat v rodinném albu a nesdílet ji s ostatními

Malovaný obrázek - s touto fotografií se určitě můžeme na internetu pochlubit

Děti na výletě - fotka je v pořádku, ale musíme mít od všech dětí souhlas, že ji můžeme vložit na internet

Společně si povídejte o tom, že některé fotky na internet nepatří, aby o nás zbytečně neprozradily moc informací. Pak hrozí to, že si na nás někdo zlý (jako vlk z pohádky) může někde počíhat nebo

naši fotografii jinak zneužít. Nyní nechte děti, ať postupně ukážou své nakreslené obrázky a samy zhodnotí, zda je to fotka vhodná pro umístění na internet či nikoli.

Dětem opakujte, že jakmile vložíme fotografii na internet, už se nám ji nepodaří odstranit, proto je důležité se nejprve pořádně rozmyslet, co na internet umístíme. Je to jako kdybychom svůj nakreslený obrázek přilepili lepidlem na papír. Už se nám jej nepodaří zcela odlepit.

Tip: Jednotlivé fotografie můžete rozstříhat a spolu s dětmi pokládat na tři hromádky označené barvami semaforu. „Oranžovou“ použijete u fotografií, kde si ještě musíte upřesnit situaci (fotka z dovolené, fotka s dalšími dětmi). Během této aktivity můžete zároveň využít symboly palce nahoru a palce dolů (příloha 1). Pokud by nastala třetí varianta (oranžová), děti by nezvedly nic. Dále je možné využít pouze svůj palec a ukazovat jím směrem nahoru, dolů nebo vodorovně.

Případná rizika spojená s realizací:

Pokud některé z dětí zmíní, že „nevhodnou fotografii“ umístili na internet rodiče, odpovězte, že to možná maminka či tatínek nevěděli. Dětem navrhněte, aby si doma popovídali o tom, co se ve školce dozvěděly, a že mají právo říct rodičům, pokud se jim některá fotografie nelíbí, aby ji nikomu přes internet neposílali.

Poznámky a doporučení pro realizaci:

Pro znázornění internetu můžete na velký papír nakreslit [pavoučí síť](#). Fotky poté na síť pokládejte (lepte) a vysvětlíte, že stejně to chodí i na internetu. A jako všichni vidí fotky na nakreslené pavoučí síti, vidí je všichni i na internetu. Máte-li skutečnou síť, pak můžete fotografie přichytit kolíčkem na prádlo ([Dekorační síť](#)) a přemísťovat je z místa na místo. Alternativou je vyrobit si maketu notebooku, počítače, mobilu (třeba z papíru) a fotky k ní přichytávat např. lepicí gumou či kancelářskými sponkami ([Pracovky- ZŠ Hostýnská](#)).

Aktivita „Najdi a slož fotografii“

Obtížnost: nízká *

Pomůcky:

- papíry, pastelky
- příloha 3 - obrázky z internetu
- 3 předkreslená kolečka v barvách semaforu

Instrukce a realizace:

Jedná se o modifikaci předešlé aktivity. Vyšrafované obrázky (příloha 3 - spodní část) rozstříhejte dle přerušovaných čar a jednotlivé dílky pak pečlivě schovejte po třídě. Vyzvěte děti, aby společně posbíraly všechny dílky (sdělte jim celkový počet). Poté jim ukažte, že právě našly jednotlivé části třech obrázků, které jim odtajníte (příloha 3 - horní část) a necháte jako předlohu. Rozdělte děti do třech skupin a každé určete, jaký obrázek bude skládat. Děti si nejprve z hromádky vyberou dílky pro svůj obrázek a následně je začnou dle předlohy skládat.

Až budou mít děti složené obrázky před sebou, začnete si povídat o tom, že internet je veřejný prostor, tedy přístupný všem, a že je tedy třeba velmi pečlivě zvážit, jaké fotografie tam umístíme.

Poté se děti zeptejte, zda si myslí, že právě složené obrázky je vhodné dávat na internet.

Fotografie umazaného chlapce - je lepší ji na internetu nezveřejňovat, nikdy nevíme, kdo se nám za takovou fotografii může začít smát

Fotografie pokrmu - lze ji vložit na internet

Fotografie krajiny - lze ji vložit na internet (můžete ještě dětem říct, že pokud je v záběru nějaký člověk, kterého lze snadno rozpoznat, už bychom tuto fotografii neměli nikam umístit)

Tip: Příklady dalších fotografií najdete v příloze 4. Ty jsou podrobně rozebrané v předešlé aktivitě.

Případná rizika spojená s realizací:

Pokud některé z dětí zmíní, že „nevhodnou fotografií“ umístili na internet rodiče, odpovězte, že to možná maminka či tatínek nevěděli. Dětem navrhněte, aby si doma popovídali o tom, co se ve školce dozvěděly, a že mají právo říct rodičům, pokud se jim některá fotografie nelíbí, aby ji nikomu přes internet neposílali.

Poznámky a doporučení pro realizaci:

Pokud by bylo dětí ve skupinách příliš, můžete skládáním obrázků pověřit pouze dobrovolníky.

Aktivita „Co najdeme na internetu“

Obtížnost: nízká *

Pomůcky:

- příloha 5 - papírový tablet
- příloha 6 - symboly a obrázky
- lepidlo

Instrukce a realizace:

Nejprve si s dětmi vyprávějte o tom, co vše můžeme najít na internetu:

- písničky
- videa
- obrázky a fotografie
- hry
- mapy
- předpověď počasí
- zprávy (ve smyslu aktuality)
- jízdní řády
- zboží

Dále si s dětmi povídejte, co vše můžeme vkládat na internet, případně si mezi sebou posílat prostřednictvím internetu:

- fotografie
- videa
- zprávy a jiné komentáře
- emoji (smajlíky a jiné obrázky)

Rozdělte děti do třech skupin. Každé rozdejte papírový tablet (příloha 5) a rozstříhané symboly z horní části papíru (příloha 6). Vysvětlete si, že internet je jako obrovská nástěnka (ukážete si nástěnku ve školce) a podobně jako umísťuje paní učitelka na nástěnku ve školce obrázky nebo informace pro rodiče, kdy přijede divadélko nebo kdy se jede na výlet, vkládají lidé na internet různé fotografie, videa, zprávy, obrázky a další věci.

Vyzvěte děti ve skupinách, aby nejprve na svůj papírový tablet přilepily symbol **písničky**. Chvilí si povídejte o tom, jaké písničky znají, případně jaké poslouchají na internetu. Pak přistupte k symbolu **videa** a vyprávějte si o tom, na jaké pohádky se děti rády dívají. Dále nalepte symbol **aplikace (hry)** a zeptejte se dětí, zda doma hrají nějaké hry. Postupně dolepte i ostatní symboly (oblečení, pozdrav, emoji, počasí a fotografie dětí) vyjma fotografií pod čarou. Až budou všechny obrázky nalepené a budou na papíru držet, znovu si připomeňte, že toto všechno se může nacházet na internetu. Následně vyzvěte děti, aby zkusily nějaký obrázek odlepit. Půjde to těžko. Začněte si povídat o tom, že jakmile něco přilepíme na papír, už to nejde zcela sundat a že stejné je to se vším na internetu. Jakmile na něj něco vložíme, již se nám to nepodaří úplně odstranit.

Rozšíření aktivity: Rozdejte dětem všechny symboly a obrázky (příloha 6). Cílem je nejprve s dětmi rozhodnout, co na papírový tablet, tedy na internet, nepatří. Poté všechny zbylé obrázky nalepí a zjistí, že skutečně po chvíli nejdou sundat.

